

Факультет дошкільної освіти
Кафедра дошкільної педагогіки і психології

ЛОГОПЕДИЧНИЙ МАСАЖ І ГІМНАСТИКА

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Галузь знань	01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта та логопедія
Форма навчання	денна, заочна
Кількість кредитів	4

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Марєєва Тетяна Вікторівна

E-mail: mareevatv@gnpu.edu.ua

Кількість часу на вивчення

	Денна форма	Заочна форма
Кредитів	6	6
Лекцій	32	10
Практичних занять	28	8
Самостійна робота студента	60	102
Форма контролю	Залік	Залік

Представлений курс спрямовано на професійну підготовку майбутніх вихователів та вчителів-логопедів до роботи із дітьми дошкільного віку з різними порушеннями мовлення як в умовах ЗДО загальнорозвивального, так і компенсуючого або комбінованого типу, а також на розширення фахової компетентності здобувачів освіти щодо обізнаності про спеціальні техніки логопедичної корекції з використанням масажних інструментів та різних видів масажних прийомів та гімнастики.

Мета курсу – розкрити науково-теоретичні основи використання масажу й гімнастики у системі корекційної роботи з дітьми з порушеннями мовлення; навчити здобувачів освіти здійснювати диференційований добір комплексу масажних прийомів залежно від стану м'язового тону та емоційного стану дитини, що має порушення психомовленнєвого розвитку, а також добирати і розробляти комплекси різних видів гімнастики для логокорекційної роботи.

Курс «Логопедичний масаж і гімнастика» використовує знання з таких дисциплін: «Основи здоров'я дітей дошкільного віку», «Теорія і методика формування мовленнєвої та комунікативної компетентностей у дошкільників», «Теорія і методика формування рухової та здоров'язбережувальної компетентностей у дошкільників», «Основи логопедії з діагностикою порушень мовлення у дітей дошкільного віку», «Теорія та методика виховання дітей з порушеннями мовлення», «Логопедія з практикумом», тому цілком логічним є вивчення дисципліни після вказаних вище курсів.

У результаті вивчення курсу студент набуває загальних і фахових компетентностей:

Загальні компетентності

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, швидко і гнучко реагувати на зміни, виявляти самостійність.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні компетентності:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

КС-22. Здатність до синтезу медико-біологічних та психолого-педагогічних знань про дизонтогенез мовленнєвого розвитку в дітей раннього та дошкільного віку.

КС-24. Здатність до організації, планування та реалізації освітньої, корекційно-розвивальної та виховної роботи з дітьми, що мають порушення мовлення з урахуванням структури мовленнєвого дефекту, вікових та індивідуальних особливостей кожної дитини, необхідного рівня її підтримки, а також вимог освітніх стандартів і програм.

Після вивчення дисципліни в студентів мають бути сформовані такі **програмні результати навчання:**

ПР 3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР 7. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР 8. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР 20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР 22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

ПР 29. Розуміти і визначати етіологію, симптоматику, патогенез мовленнєвих порушень у дітей раннього та дошкільного віку, а також використовувати комплекс логодіагностичних методик для визначення рівня сформованості мовленнєвих функцій та мовленнєвої діяльності у них.

ПР 30. Здійснювати цілеспрямований добір і використання методик та технологій для корекції порушень мовлення в дітей раннього і дошкільного віку з урахуванням механізмів конкретних вад мовлення; здійснювати профілактичні заходи щодо попередження вторинних відхилень у розвитку дітей з порушеннями мовлення.

ПР 31. Планувати й реалізовувати корекційно-розвивальну роботу з дітьми раннього і дошкільного віку з порушеннями мовлення з урахуванням їх вікових та індивідуальних можливостей, залучаючи до цього процесу інших суб'єктів освітнього процесу в закладі дошкільної освіти; складати прогнози щодо її ефективності.

Методи викладання та навчання: словесні (пояснення, розповідь, бесіда), наочні (ілюстрування за допомогою презентації), практико-теоретичні (вправи, моделювання

життєвих ситуацій); стимулювання навчальної діяльності (навчальної дискусії, опори на життєвий досвід здобувачів, розв'язання проблемних ситуацій, інформаційно-комунікаційні, дедуктивні); методи контролю і самоконтролю: усного контролю, письмового контролю, метод тестового контролю.

Організаційні та навчальні обов'язки студентів:

- Відвідувати лекції та практичні заняття, не пропускати їх без поважної причини;
- Готуватися до занять та виконувати завдання, передбачені в планах практичних занять;
- Брати участь у практичних заняттях під час обговорення теоретичних питань, виконання колективних та індивідуальних завдань, тестування тощо;
- Ставити запитання, цікавитися додатковими відомостями, сучасними науковими знаннями з предмета та консультуватися з викладачем;
- Аргументовано відстоювати власну думку з теми заняття, якщо вона не збігається з думкою викладача;
- Самостійно оволодівати теоретичним матеріалом окремих тем або питань за рекомендованою літературою, складати конспекти, таблиці, схеми, виконувати завдання різного рівня;
- Виконувати завдання тематичного контролю, брати участь у підсумковому тестуванні;
- У разі потреби отримувати додаткові консультації викладача за змістом навчальної дисципліни;
- У випадку незгоди з отриманою оцінкою мати право на перезарахування тем;
- Вчасно складати відповідні теми;
- Дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Теми		Лекції		Практині	
		д.ф.	з.ф.	д.ф.	з.ф.
1	Логопедичний масаж і гімнастика. Їх місце в корекційно-логопедичній роботі	2		2	
2	Анатомо-фізіологічні та неврологічні основи проведення логопедичного масажу і гімнастики	4		2	
3	Етіопатогенез мовленнєвих порушень	2		2	
4	Логопедичний масаж як технологія логокорекційної роботи	2		2	
5	Основні прийоми логопедичного масажу	2	2	2	
6	Методика проведення логопедичного масажу	2		2	
7	Методики логопедичного масажу при різноманітних мовленнєвих порушеннях	6	2	4	2
8	Гімнастика для розвитку м'язів обличчя, шиї та верхнього плечового поясу	4	2	4	2
9	Дихальна гімнастика в корекційно-логопедичній роботі	4	2	4	2
10	Артикуляційна гімнастика в корекційно-логопедичній роботі	4	2	4	2
Всього годин		32	10	28	8

Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни і студентам пропонуються завдання репродуктивного, репродуктивно-творчого і творчого характеру.

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (критерії оцінювання та шкала оцінювання)

Відповідність шкал оцінювання та критеріїв визначення рівнів навчальних досягнень здобувачів освіти

Таблиця 1.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Рівні навчальних досягнень студентів
90-100	A	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
82-89	B	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
74-81	C	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
64-73	D	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
60-63	E	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній
35-59	FX	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
1-34	F	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

Таблиця 2

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни для здобувачів освіти денної форми навчання

<i>Практичні, лабораторні заняття та самостійна робота до них</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Форма семестрової атестації залік</i>
Максимальна кількість балів – 84	Максимальна кількість балів – 16	Максимальна кількість балів – 0
ПЗ №1-14	МК	
По 6 балів	16	

Таблиця 3

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни для здобувачів освіти заочної форми навчання

<i>Практичні заняття</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Форма семестрової атестації залік</i>
Максимальна кількість балів – 20	Максимальна кількість балів – 60	Максимальна кількість балів – 10	Максимальна кількість балів – 10

ПЗ №1-4	СР №1-10	МК №1	
По 5 балів	По 6 балів	10	10

Основна література

1. Ласточкіна О. В. Логопедичний масаж: курс лекцій. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Корекційна освіта. Логопедія». Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2012. 80с.
2. Логопедія : підручник / За ред. М. К. Шеремет. Вид. 5-те. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с.
3. Ревуцька О.В. Інноваційні технології в спеціальній освіті. Бердянськ, 2018. 160 с.
4. Хрестоматія з логопедії. Навчальний посібник / за ред. М. К. Шеремет. Київ: Книга-плюс, 2019. 496 с.